

۲۶۵۳۲ / ۲۷۰۱۲

۴ / ۶ / ۱۱

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

بسمه تعالی

ورود به دبیرخانه شورای نگهبان
شماره ثبت: ۱۵۴۷ / ۱۱ / ۸۱ صبح
تاریخ ثبت:
اقدام کننده: ۱۱ / ۶ / ۸۱ عصر

حجت الاسلام و المسلمین جناب آقای کربوبی
رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه "اصلاح قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی" که بنا به
پیشنهاد وزارت کشور در جلسه مورخ ۱۳۸۱/۵/۲۰ هیأت وزیران به تصویب
رسیده است، برای طی تشریفات قانونی به پیوست تقدیم می گردد.

سید محمد خاتمی

رئیس جمهور

رونوشت: دفتر رئیس جمهور، دفتر معاون اول رئیس جمهور، شورای
نگهبان، دفتر معاونت حقوقی و امور مجلس رئیس جمهور، کلیه
وزارتخانه ها، سازمان ها و مؤسسات دولتی، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی
دولت و دفتر هیأت دولت.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

بسمه تعالی

مقدمه توجیهی:

نظر به ضرورت تحقق هر چه بیشتر اصل برائت در امر انتخابات و با توجه به اهمیت اصل یادشده در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و برای سهولت بخشی در اجرای انتخابات و به منظور زمینه سازی هر چه مناسب برای مشارکت عامه مردم در تعیین سرنوشت سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی خویش و در جهت استقرار قسط و عدل اسلامی و استقلال و همبستگی ملی، لایحه زیر جهت طی تشریفات قانونی تقدیم می شود:

لایحه ۳ اصلاح قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی

ماده واحده- قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۷۸/۹/۷ (که از این به بعد "قانون" گفته می شود) و تغییرات بعدی آن - اصلاحی ۱۳۷۸/۱۰/۱۳، ۱۳۷۸/۱۰/۲۹، ۱۳۷۸/۱۱/۴، ۱۳۷۹/۸/۲۵ و ۱۳۸۰/۳/۹ به شرح زیر اصلاح می شود:

۱- ماده (۳) به شرح زیر اصلاح می شود:

به موجب اصل (۹۹) قانون اساسی نظارت بر انتخابات مجلس شورای اسلامی بر عهده شورای نگهبان است که بر اساس این قانون اعمال می شود.

۲- عبارت "آرای ماخوذه بدون شناسنامه" به عنوان بند (۱۳) به ماده (۱۹) قانون اضافه می شود.

۳- تبصره ذیل ماده (۲۵) قانون به شرح زیر اصلاح می شود:

رئیس جمهور نیز می تواند مأمورانی را جهت بازرسی و کنترل جریان انتخابات و شعب ثبت نام و اخذ رأی تعیین و اعزام نماید.

۴- متن ذیل به عنوان ماده (۲۸) و تبصره های (۱) و (۲) آن جایگزین مواد (۲۸) و (۳۰) قانون و تغییرات بعدی آنها می گردد:

موانع انتخاب شدن به نمایندگی تنها شامل موارد ذیل می باشد:

۱- عدم اعتقاد و التزام عملی به اسلام و نظام جمهوری اسلامی ایران.

۲- تابعیت کشورهای خارجی.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

- ۳- عدم وفاداری به قانون اساسی و اصل مترقی ولایت مطلقه فقیه.
- ۴- داشتن بیش از (۷۵) سال و کمتر از (۲۵) سال سن.
- ۵- داشتن نقش مؤثر در تحکیم مبانی رژیم سابق به تشخیص دادگاه.
- ۶- غصب زمینهای موات به تشخیص دادگاه.
- ۷- وابستگی تشکیلاتی به احزاب، سازمانها و گروههایی که غیر قانونی بودن آنها از طرف مقامات صالحه اعلام شده است، به تشخیص دادگاه.
- ۸- محکومیت به جرم اقدام علیه جمهوری اسلامی ایران به حکم محاکم صالحه قضایی.
- ۹- محکومیت به ارتداد به حکم محاکم صالحه قضایی.
- ۱۰- شهرت به فساد و تجاهر به فسق.
- ۱۱- محکومیت به حدود شرعی مگر آنکه توبه کرده و توبه اثبات شده باشد.
- ۱۲- قاچاقچیان مواد مخدر و معتادان به این مواد.
- ۱۳- محجوریت و محکومیت به شمول اصل (۴۹) قانون اساسی به حکم دادگاه.
- ۱۴- وابستگی به رژیم سابق از قبیل داشتن نمایندگی مجلسین سنا و شورای ملی سابق و عضویت در هیأت ریسه کانونهای حزب رستاخیز و حزب ایران نوین و انجمن های استان، شهرستان و شهر.
- ۱۵- محکومیت به خیانت و کلاهبرداری و غصب اموال دیگران و سوء استفاده مالی به حکم محاکم صالحه قضایی.
- تبصره ۱- اقلیت های دینی مصرح در قانون اساسی از قسمت اول بند (۱) مستثنا بوده و باید در دین خود ثابت العقیده باشند.
- تبصره ۲- انتخاب شوندگان هنگام ثبت نام باید دارای شرایط ذیل باشند:
 - ۱- سواد خواندن و نوشتن به قدر کافی.
 - ۲- سلامت جسمی در حد برخورداری از نعمت بینایی، شنوایی و گویایی.
 - ۳- متن ذیل به عنوان ماده (۳۰) به قانون اضافه می شود:
- طبق اصل سی و هفتم قانون اساسی اصل برائت است و انتساب امور مندرج در ماده (۲۸) مقرر در این قانون به داوطلبان نمایندگی مجلس باید مستند به اسناد و مدارک مورد تایید مراجع ذی صلاح باشد.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

۶- متن ذیل به عنوان ماده (۲۹) جایگزین ماده (۲۹) و اصلاحات مصوب ۱۳۷۸/۸/۲۵ می شود:

- اشخاص زیر به واسطه مقام و شغل خود از داوطلب شدن محرومند:
- ۱- وزیر کشور و معاونان وی.
 - ۲- استانداران و معاونان آنها، فرمانداران و بخشداران در حوزه مأموریت خود.
 - ۳- اعضای هیأت اجرایی در حوزه انتخابیه مربوط.
 - ۴- اعضای شورای نگهبان.
 - ۵- ناظران شورای نگهبان در حوزه انتخابیه تحت مسئولیت خود.
 - ۶- شاغلین نیروهای مسلح.
 - ۷- اعضای وزارت اطلاعات در سراسر کشور.
- تبصره - اشخاص فوق در صورتی می توانند داوطلب نمایندگی مجلس شوند که (۲) ماه قبل از ثبت نام از سمت خود استعفا نموده و به هیچ وجه در آن پست شاغل نباشند.
- ۷- ماده (۳۲) به شرح زیر اصلاح می شود:
- فرماندار یا بخشدار مرکز هر حوزه انتخابیه برای انتخاب معتمدان اصلی و علی البدل هیأت اجرایی موضوع ماده (۳۱)، ۳۰ نفر از معتمدان محلی واجد شرایط را انتخاب می نماید.
- فرماندار یا بخشدار مرکز حوزه انتخابیه بلافاصله از (۳۰) نفر معتمدان یادشده به طور کتبی دعوت به عمل می آورد و مدعوین حداکثر ظرف دو روز از تاریخ دعوت تشکیل جلسه می دهند و پس از حضور حداقل دو سوم (بیست نفر)، مدعوین از بین خود، (۹) نفر را به عنوان معتمدان اصلی و پنج نفر را به عنوان معتمدان علی البدل هیأت اجرایی با رای مخفی و اکثریت نسبی آرا انتخاب می نمایند.
- تبصره - موارد زیر موجبات محرومیت از انتخابات شدن به عنوان معتمد محلی می باشند:
- ۱- عدم اعتقاد و التزام عملی به اسلام و قانون اساسی.
- تبصره - معتمدان حوزه های اقلیت دینی از شرط "عدم اعتقاد و التزام عملی به اسلام مستثنا می باشند و اشخاص یادشده باید در دین خود ثابت العقیده باشند.
- ۲- سوء شهرت.
 - ۳- نداشتن سواد خواندن و نوشتن به قدر کافی.
 - ۴- داشتن نقش موثر در تحکیم مبانی رژیم سابق.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

۵ - وابستگی تشکیلاتی به احزاب، سازمانها و گروههایی که غیر قانونی بودن آنها از طرف مقامات صالحه اعلام شده است.

۸ - در تبصره (۲) ماده (۳۴) قانون عبارت "و وزارت کشور" پس از عبارت "هیأت نظارت مافوق" اضافه می شود.

۹ - عبارت "و شورای نگهبان" در ماده (۴۸) قبل از عبارت های "پس از وصول مشخصات" و "اعلام نمایند." حذف می شود و واژه "عدم" به قبل از عبارت "صلاحیت های مذکور" اضافه می گردد و عبارت "در صورت ضرورت" قبل از عبارت "به منظور" افزوده می شود.

۱۰ - ماده (۵۱) قانون و تبصره آن به شرح زیر اصلاح می شود:

فرمانداران و بخشداران مراکز حوزه های انتخابیه مکلفند نظر هیأت اجرایی را در خصوص داوطلبان واجد شرایط قانونی و افرادی که عدم صلاحیت آنان احراز شده است ظرف یک روز به داوطلبان ابلاغ نمایند.

تبصره - ابلاغ نظر هیأت یادشده به کسانی که عدم صلاحیت آنان احراز شده به صورت محرمانه خواهد بود و آنان می توانند ظرف چهار روز از تاریخ ابلاغ به آنها، شکایت خود را مستنداً به هیأت نظارت استان تسلیم نمایند.

۱۱ - ماده (۵۲) و تبصره های آن به شرح زیر اصلاح می شود:

گزارشها و شکایات موضوع تبصره ماده (۵۱) مقرر در این قانون ظرف پنج روز پس از پایان مهلت دریافت شکایت در جلسه هیأت نظارت استان رسیدگی و نتیجه صورت جلسه می شود و بلافاصله یک نسخه از صورت جلسه برای فرماندار یا بخشدار ارسال می گردد. چنانچه هیأت نظارت استان نظر هیأت اجرایی را مبنی بر احراز عدم صلاحیت تأیید نماید، هیأت نظارت مذکور موظف است در این خصوص نظر هیأت مرکزی نظارت را نیز کسب نماید.

تبصره ۱ - فرماندار یا بخشدار موظف است ظرف یک روز از دریافت نظر هیأت نظارت استان مراتب عدم احراز صلاحیت را کتباً به داوطلب ذی ربط ابلاغ کند تا در صورت اعتراض حداکثر ظرف مدت چهار روز شکایت خود را کتباً به شورای نگهبان تسلیم نماید.

تبصره ۲ - شورای نگهبان ظرف ده روز از پایان مهلت دریافت شکایات نظر قطعی و نهایی خود را در خصوص تأیید یا رد نظر هیأت اجرایی در مورد احراز عدم صلاحیت داوطلبان به وزارت کشور اعلام می نماید. وزارت کشور ظرف مدت یک روز نظر اعلامی شورای نگهبان را به منظور انتشار اسامی نامزدهای انتخاباتی به فرمانداران و بخشداران ذی ربط ابلاغ می کند.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

۱۲- ماده (۵۳) قانون به شرح زیر اصلاح می شود:

در صورتی که هیأت اجرایی در بررسی شرایط قانونی داوطلبان و سایر وظایف خود مقررات قانونی انتخابات را رعایت ننماید، فرماندار یا بخشدار موظف است با اطلاع هیأت نظارت شورای نگهبان و وزارت کشور نسبت به تعویض هر یک از معتمدان هیأت اجرایی یا به طور کلی تشکیل مجدد هیأت اجرایی اقدام نماید. تعویض بعضی از اعضا و یا تغییر کلی هیأت اجرایی طبق مواد ۳۲ و ۳۵ قانون انجام خواهد شد.

۱۳- متن ذیل جایگزین ماده (۵۵) قانون می شود:

در هر مرحله از انتخابات هر یک از نامزدها به تنهایی یا چند نامزد به طور مشترک می توانند به روش زیر برای شعب اخذ رأی با تعیین شعبه مورد نظر، نماینده به هیأت اجرایی مرکز حوزه انتخابیه معرفی نمایند:

الف - حوزه های دارای تا ده نفر نامزد انتخاباتی به ازای هر شعبه یک نماینده.

ب - حوزه های دارای یازده تا بیست نفر نامزد انتخاباتی به ازای هر دو شعبه یک نماینده.

ج - حوزه های دارای بیست و یک تا سی نفر نامزد انتخاباتی به ازای هر سه شعبه یک نماینده.

د - حوزه های دارای سی و یک تا چهل نفر نامزد انتخاباتی به ازای هر چهار شعبه یک نماینده.

ه - حوزه های دارای چهل و یک تا پنجاه نامزد انتخاباتی به ازای هر پنج شعبه یک نماینده.

و - حوزه های دارای پنجاه و یک تا صد نفر نامزد انتخاباتی به ازای هر ده شعبه یک نماینده.

ز - حوزه های دارای بیش از یکصد نفر نامزد انتخاباتی به ازای هر سی شعبه یک نماینده.

این نمایندگان می توانند در محل شعبه اخذ رأی حضور داشته باشند و چنانچه تخلفی در شعبه اخذ رأی صورت گیرد، بدون دخالت مراتب را به هیأت های اجرایی و نظارت بخش یا مرکز شهرستان به طور کتبی اعلام نمایند. حضور نمایندگان هر یک از نامزدهای نمایندگی تا پایان اخذ رأی و شمارش آرا و تنظیم صورت جلسه بلامانع است. ممانعت از حضور نمایندگان نامزدها در شعب اخذ رأی ممنوع و جرم محسوب می شود.

هیأت های اجرایی موظف هستند ترتیبات لازم را جهت حضور نمایندگان نامزدها در شعب ثبت نام و اخذ رأی معمول دارند.

۱۴- متن ذیل جایگزین ماده (۵۶) قانون می شود:

مدت فعالیت تبلیغات انتخاباتی برای کلیه داوطلبان تأیید شده موضوع مواد (۵۱)، (۵۲) و تبصره های آن یکسان بوده و (۸) روز قبل از روز اخذ رأی (مرحله اول و دوم) آغاز و تا (۲۴) ساعت قبل از روز اخذ رأی ادامه خواهد داشت.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

۱۵- متن ذیل به عنوان بند (۱۹) به ماده (۶۶) قانون افزوده می شود:

" ۱۹- رأی گیری بدون شناسنامه "

۱۶- ماده (۶۷) قانون به شرح زیر اصلاح می شود و تبصره های آن عیناً ایفا می گردند:

هیأت های اجرایی مراکز حوزه های انتخابیه موظفند از تاریخ اعلام نهایی اسامی داوطلبان و اجد شرایط تا دو روز پس از اعلام نتیجه اخذ رأی انتخابات، شکایات واصله را بپذیرند و از تاریخ دریافت شکایات تا هفت روز پس از اعلام نتیجه اخذ رأی در جلسه مشترک هیأت اجرایی و ناظران شورای نگهبان در حوزه انتخابیه مربوط به آنها رسیدگی نمایند.

۱۷- ماده (۷۰) قانون و تبصره آن به شرح زیر اصلاح می شود:

در مواردی که ابطال آرا در نتیجه انتخابات مؤثر بوده یا منجر به احراز عدم صحت انتخابات در حوزه انتخابیه مربوط می شود، پرونده انتخابات به همراه صورت جلسه و شکایات جهت اخذ تصمیم نهایی به شورای نگهبان ارسال می شود. در صورتی که رسیدگی به شکایات منجر به احراز عدم صحت انتخابات شود، شورای نگهبان مراتب را همراه مستندات به وزارت کشور اعلام می نماید و حداکثر ظرف یک هفته دلایل آن را از طریق رسانه های گروهی به اطلاع مردم خواهد رساند.

تبصره - احراز عدم صحت انتخابات در هر حوزه انتخابیه باید مستند به قانون، همراه با اسناد و مدارک معتبر و با رأی اکثریت مطلق اعضای شورای نگهبان باشد.

۱۸- متن ذیل به عنوان ماده (۷۲) جایگزین مواد (۷۲) و (۷۳) قانون می شود و شماره های مواد بعدی قانون به ترتیب تغییر می یابد:

در صورتی که پس از (۱۰) روز از ارسال پرونده انتخابات موضوع ماده (۷۰) مقرر در این قانون به شورای نگهبان، عدم صحت انتخابات از طرف شورا اعلام نگردد، بنا به دستور وزارت کشور اعتبار نامه منتخبین با مهر و امضای اعضای هیأت اجرایی و ناظران شورای نگهبان باید در چهار نسخه تنظیم و صادر شود.

تبصره - مهلت مذکور با تقاضای شورای نگهبان برای یک بار تمدید می گردد.

رئیس جمهور

وزیر کشور

وزیر امور اقتصادی و دارایی